

БОРОТЬБА ЗА РИНОК ЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ

Сьогодні в Україні ринок енергетики є висококонцентрованим і вирішальну роль на ньому грають ТОВ ДТЕК, яка є власністю Р.Л. Ахметова і виробляє електроенергію як на теплових електричних станціях, так і на «зелених» електростанціях, та Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», що в сумі виробляють близько 95% від усієї електроенергії країни.

Станом на 9 жовтня 2020 року з 15 енергоблоків атомних електростанцій України чотири знаходяться в ремонті, один зарезервовано, а десять працюють з обмеженнями, введеними в.о. міністра енергетики. Як наслідок, НАЕК Енергоатом несе грошові втрати, паралізована ремонтна компанія атомних електростанцій через заборгованість перед підрядниками. Не зважаючи на це, у планах Енергоатома будівництво і відкриття 3 та 4 енергоблоків Хмельницької атомної електростанції. Вони мають стратегічне значення для енергетики України завдяки існуванню лінії електропередачі «Хмельницька АЕС – Жешув», яку можна використовувати для виходу України на європейський ринок енергії.

Дії в.о. міністра енергетики можна розцінювати як лобіювання інтересів ТОВ ДТЕК і його власника Ахметова Р.Л. – основного конкурента НАЕК Енергоатом. Обмежування роботи та блокування будівництва нових енергоблоків, які могли б поліпшити стан енергетики України, та в свою чергу будівництво електростанцій відновлюваних джерел енергії, велика доля яких також належить Р.Л. Ахметову є більш вигідне приватному підприємцю, ніж державі. Підприємства, які виробляють електроенергію за «зеленим» тарифом, продають її в ринок значно дорожче, ніж традиційні виробники теплової або атомної енергетики

Через прогнозований ріст долі «зеленої» енергетики, очікується дефіцит ДП Гарантований покупець у розмірі 14-19 млрд. грн. Відмічається, що Національна енергетична компанія «Укренерго» закладає на «зелений» тариф 8,6 млрд. грн., при орієнтованій потребі 20-32 млрд. грн.

Служба безпеки України повідомляє про необхідність перейти до нової конкурентної моделі підтримки «зеленої» енергетики шляхом проведення аукціонів, про яку йшла мова ще у 2018 році, і необхідності заборони підключення ВДЕ, які будуть заважати видачі потужності діючих об'єктів генерації.

Якщо ситуація не зміниться, громадяни України можуть очікувати зросту цін як на електроенергію, так і на товари масового попиту українського виробництва, але будемо сподіватися на дії держави в інтересах громадян і країни.